

KATILIMCININ ADI SOYADI	
T.C. KİMLİK NO	
OKULU VE SINIFI	
İLETİŞİM NUMARASI	

"DİRİLİŞ NESLİ FUAT SEZGİN'İN İZİNDE" KİTAP OKUMA YARIŞMASI SINAV KURALLARI

- Okuma yarışmasında “İlme Adanmış Bir Ömür: Fuat Sezgin” kitabından 20, “Bilim Tarihine Adanan Ömür: Fuat Sezgin” kitabından 20 ve “Bilimler Tarihçisi: Fuat Sezgin” kitabından 20 soru yöneltilenecektir.
- Sivas ili merkez ilçe sınırları içerisindeki liselerde okuyan tüm öğrenciler (ücretsiz kitap alıp almadıklarına bakılmaksızın) yarışmaya katılma hakkına sahiptir.
- Okuma yarışması çoktan seçmeli sorulardan oluşmaktadır ve sadece doğru cevaplar dikkate alınacaktır, yanlış cevaplar doğru cevapları etkilemeyecektir.
- Yarışma puanlarında eşitlik hâlinde yarışma dereceleri, okullardaki proje koordinatörlerinin de yer aldığı dernek yöneticileri tarafından kura usulüyle belirlenecektir.
- Bilgi yarışmasında 9, 10 ve 11. Sınıflardan ilk 3’e giren öğrenciler derecelerine göre belirlenmiş olan para ödülünü almaya hak kazanırlar. Dereceye giren öğrenciler, Eğitimde Diriliş Derneği tarafından uygun görülen tarihlerde düzenlenecek İstanbul gezisine katılma hakkı elde ederler.
- Geziye katılmaya hak kazanan öğrenciler, gezi başlangıç tarihinden en az 20 gün öncesinde velisine imzalatacakları muvaffakat belgesini Eğitimde Diriliş Derneği yetkililerine teslim etmekle yükümlüdür.
- Hak kazandığı hâlde geziye katılmayan veya muvaffakat belgesini zamanında teslim etmeyen öğrenciler bu haklarından feragat etmiş sayılacaklar, bu öğrencilerin yerine başarı sırasına göre başka öğrenciler gezi programına dâhil edilecektir.
- Proje süresince usulsüzlük yaptığı tespit edilen öğrenciler hangi aşamada olursa olsun proje dışına çıkarılacak ve varsa kazandığı ödüller geri alınacaktır.
- Sınav süresi 70 dakikadır. Sınav esnasında adayların her ne sebeple olursa olsun sınavdan çıkmalarına izin verilmeyecek, sınav zamanı sınav salonundan ayrılan yarışmacının sınavı geçersiz sayılacaktır.
- İtiraz sonucu, komisyonca yanlış olduğuna karar verilen sorular tüm katılımcılar için doğru cevaplandırılmış sayılacaktır.
- Proje kapsamındaki tüm faaliyetlerle ilgili bilgilere www.egitimdedirilis.org internet adresinden ulaşılabilecektir.

WEB: www.egitimdedirilis.org
İletişim: 0507381618-05324821872
Adres: Eski Kale Mahallesi Sirer Caddesi Kurtoglu Apartmanı 2. Kat No: 10/5 SİVAS

DİRİLİŞ NESLİ FUAT SEZGİN'İN İZİNDE PROJESİ ÖDÜLLÜ OKUMA BİLGİ YARIŞMASI SORULARI

❖ İLME ADANMIŞ BİR ÖMÜR: FUAT SEZGİN (DOÇ.DR. ALİ KARAKAŞ) KİTABI SORULARI

1. Doç. Dr. Ali Karakaş; İslam bilim tarihi serüvenini aşağıdaki nitelendirmelerden hangisi ile yapmıştır?

- A) Kayıp İslam tarihi
- B) İslam bilim tarihinin doğuşu
- C) Tanınmayan büyük çağ
- D) Karanlık çağlardan aydınlık çağlara
- E) İslam tarihinin bilinmeyen yönleri

2. Fuat Sezgin'in çalışmalarının gayeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İslam bilim kültürünü tanıtmak
- B) Köksüz ve sahipsiz bir medeniyet olmadığımızı kanıtlamak
- C) İslam medeniyetinin birikimini dünyaya tanıtmak
- D) İslam âleminin kendine güvenini artırmak
- E) İslam medeniyetinin Avrupa medeniyetinin devamı olduğunu kanıtlamak

3. İslam bilim tarihçisi Fuat Sezgin'in eserleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İslam Bilim Tarihi Enstitüsü
- B) İslam Bilim Tarihi ve Teknoloji Müzesi
- C) Buhari'nin Kaynakları Hakkında Araştırmalar
- D) Prof. Dr. Fuat Sezgin ve Dr. Ursula Sezgin Bilimler Tarihi Kütüphanesi
- E) Tirmizi kaynakları hakkında araştırmalar

4. Fuat Sezgin, “Buhari'nin Kaynakları Hakkında Araştırmalar” teziyle aşağıdaki hangi düşünceye karşı katkı sağlamıştır?

- A) Oryantalizm
- B) Emperyalizm
- C) Kapitalizm
- D) Sosyalizm
- E) Liberalizm

5. Fuat Sezgin'in eserleri Müslümanlara aşağıdaki düşüncelerden hangisini kazandırmayı amaçlamamıştır?

- A) Kadim değerlere sahip çıkmanın önemi
- B) Ümitsizliğe yer olmadığı
- C) İslam dünyasının yeniden bilime önderlik etmesi
- D) İslam dünyasının tarihte yeniden göz kamaştırması
- E) Bilim tarihinin sadece Yunan medeniyetine dayandığının ispatlanması

6. Fuat Sezgin, "Vefat ettiğimde nereye defnedilmek isterim?" sorusuna aşağıdakilerden hangisini söylemiştir?

- A) Eyüp
- B) Bursa
- C) İznik
- D) Urfa
- E) Hasankeyf

7. Oksidentalizm terimini ilk kez kullanan şarkiyatçı kimdir?

- A) Hellmut Ritter
- B) Paret
- C) Willy Hartner
- D) Muhammed Abduh
- E) Hasan Hanefi

8. Oryantalizmin temel gayeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Dinî gaye
- B) İktisadi gaye
- C) İlmî gaye
- D) Askerî gaye
- E) Siyasi gaye

9. Fuat Sezgin'in araştırmacılarından beklentileri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Batılıların bakış ağısıyla eserler yazılmalıdır.
- B) Müslümanlar kendilerine has ilke ve metotlar geliřtirmelidir.
- C) Müslümanlar özne olduklarını bilmelidir.
- D) Müslümanlar özgün eserler üretmelidir.
- E) Oryantalist eserlerden yararlanırken dikkatli olunmalıdır.

10. İřlam bilginleri Aristoteles'i hangi isimle nitelendirmiřtir?

- A) El-Fadl
- B) Muallimi Sani
- C) El-Muallimü'l Evvel
- D) El-Cezeri
- E) İbnü'l-Heysem

11. Fuat Sezgin'in "Abidesi dikilecek adam" dediğı, 77 müzik aleti tarif eden bilgin kimdir?

- A) Kâtip Çelebi
- B) Evliya Çelebi
- C) İbni Sina
- D) İbni Heysem
- E) Farabi

12. Oryantalizm kavramı aşağıdakilerden hangisini içermez?

- A) Batı ağısından doğu
- B) Bazı doğu dillerini bilen kimse
- C) Doğü araştırmalarında uzman
- D) Batı dünyasının doğuyu incelemesi
- E) Doğunun batıyı incelemesi

13. James G. Carrier'e göre oryantalizmin ilk öncüleri hangi meslek grubundandır?

- A) řair
- B) Yazar
- C) Ressam
- D) Heykeltırař
- E) Müzisyen

14. Fuat Sezgin, darbe sonrası üniversiteden uzaklaştırılınca hangi üniversiteden davet almıştır?

- A) Oxford Üniversitesi
- B) Stanford Üniversitesi
- C) Münih Teknik Üniversitesi
- D) Frankfurt Üniversitesi**
- E) Cambridge Üniversitesi

15. Fuat Sezgin'in bilim insanlarına tavsiyeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bilim insanı zahir ve kanaatkâr olmalıdır.
- B) Bilim insanı sabırlı olmalıdır.
- C) Bilim insanı Allah korkusuyla hareket etmelidir.
- D) Bilim insanı dikkatli olmalıdır.
- E) Bilim insanı dünya nimetlerine aşırı düşkün olmalıdır.**

16. Oksidentalizmi bir ilim disiplini olarak ele alıp "Mukaddime fi-İlmi'l-İstiğrab" eserini yazan kimdir?

- A) Paret
- B) Nurettin Topçu
- C) Cemil Meriç
- D) Hasan Hanefi**
- E) Muhammed Abduh

17. Fuat Sezgin'in aldığı ödüller arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kral Faysal İslami Bilimler Ödülü
- B) Federal Almanya Kraliyet Liyakat Nişanı
- C) Dante Plaketi**
- D) Milletlerarası İslami Bilimler Mükafatı
- E) Hessen Kültür Ödülü

18. Aşağıdakilerden hangisi Fuat Sezgin'in eserlerinden değildir?

- A) Arap Edebiyat Kültür Tarihi
- B) Buhari'nin Kaynakları Hakkında Araştırmalar
- C) Üç Mecmuât-er-Resâil
- D) İslam Tarihinde Rivayetlerin Değeri
- E) Mecâzü'l-Kur'an**

19. Fuat Sezgin, İslam bilim tarihine ait 1400 yıllık birikimi nasıl tanımlamıştır?

- A) Gizemli Hazine
- B) Yitik Hazine**
- C) Manevi Hazine
- D) Gizli Hazine
- E) Cennet Hazinesi

20. Fuat Sezgin'in onur üyesi seçildiği üç büyük Arap Dili Akademisi hangi şehirlerdedir?

- A) Kahire – Şam – Bağdat**
- B) Kahire – Musul – Kerkük
- C) Kahire – Tahran – Bağdat
- D) Kahire – Şam – Musul
- E) Kahire – Şam – Tahran

❖ BİLİMLER TARİHÇİSİ: FUAT SEZGİN (AYŞENUR GÖNEN) KİTABI SORULARI

1. “Ailesiyle birlikte Bitlis’e veda etme zamanıydı. Halasının eşi vefat etmişti ve babası kız kardeşini yalnız bırakmak istemiyordu. Bu nedenle babası, Karaköse müftülüğüne memur olarak atanma talebinde bulundu.”

Paragrafta bahsi geçen “Karaköse” ilimizin günümüzdeki adı nedir? (Sayfa 15)

- A) Van
- B) Ağrı
- C) Hakkâri
- D) Iğdır
- E) Kars

2. “Mehmet Mirza Efendi, merdivenlerden indi ve kapının gerisinde durup “Kim o?” diye seslendi... kahkahayı bastı.”

Paragrafta belirtilen davetsiz misafirler kimlerdir? (Sayfa 23)

- A) Komşusu Osman Emmiler
- B) Karakol kumandanı ve askerler
- C) Osman Emmi’nin kazları
- D) Fuat’ın halasıgil
- E) Yolcu etmeye gelen köylüler

3. Fuat ablası Meliha ile Doğubeyazıt’ta hayranlıkla nereyi seyrediyorlardı? (Sayfa 37)

- A) Ahmed-i Hani Türbesi
- B) İshak Paşa Sarayı
- C) Askeri Karakol
- D) Ağrı Dağı
- E) Van Gölü

4. Fuat okula gelmek istemeyen arkadaşı Reşat’ı nasıl ikna etmiştir? (Sayfa 50)

- A) Okula gelmenin faydalarını anlattı
- B) Annesine söylemekle tehdit etti
- C) Onunla konuşmayacağını söyledi
- D) Tılsımlı parasını verdi
- E) Para vereceğini söyledi

5. Fuat görünmemek için Refika'ya ne yapmak istediğini söyledi? (Sayfa 54)

- A) Parmak kaldırmamak
- B) Sıranın altına saklanmak
- C) Öğretmenin göremeyeceği şekilde oturmak
- D) Görünmezlik pelerini yapmak**
- E) Yanlış cevap vermek

6. Fuat Sezgin'i Bilimler Tarihi'ne yönlendiren itici güç nedir? (Sayfa 60)

- A) Öğretmeninin teşviki
- B) Öğretmeninin sözleri**
- C) Üniversitede fark etmesi
- D) "Müze Ziyaret" metni
- E) Tarihî eserler

7. "Asar-ı Atika" ne demektir? (Sayfa 61)

- A) Müze
- B) Eski eserler**
- C) Antik dönem
- D) Eski yüzyıllar
- E) Eski asırlar

8. Fuat'ın yolculuğunda yanlış verilen durak-ulaşım ikilisi hangisidir? (Sayfa 75-77)

- A) Bitlis–Tatvan / kamyonet**
- B) Tatvan–Ahlat / gemi
- C) Ahlat–Adilcevaz / gemi
- D) Erciş–Van / gemi
- E) Van–Erzurum / askerî kamyon

9. "Leyl-i Meccâni" hangi anlama gelir? (Sayfa 82)

- A) Yatılı öğrenci**
- B) Ortaokul öğrencisi
- C) Gündüzcü
- D) Başka ilden gelen
- E) Velisi olmayan

10. Erzurum'daki yatılı okulda Fuat'ın ilk kez gördüğü yenilikler nelerdir? (Sayfa 83)

- A) Metal tabak-kaşık
- B) Bakliyat yemekleri
- C) Pirinç pilavı-yaylı yatak
- D) Bulgur pilavı-hoşaf
- E) Masa ve sandalye

11. Erzurum Lisesinin eski adı ve kuruluş yılı hangisidir? (Sayfa 89)

- A) Rüştîye – 1887
- B) İptidaiye – 1899
- C) İptidaiye – 1889
- D) İdadi – 1899
- E) İdadi – 1889

12. İsmet İnönü'nün ziyaretinin krize dönüşme sebebi nedir? (Sayfa 92)

- A) Merdiven yüksekliği
- B) Eğitimi yetersiz bulması
- C) Karşılamanın eksikliği
- D) Osmanlıca not görmesi
- E) Tablodaki rakamların Arapça yazılması

13. "Helmut Ritter" ile ilgili hangisi yanlış bilgidir? (Sayfa 101)

- A) 27 yaşında ordinaryus oldu.
- B) Şarkiyat Enstitüsü'nü kurdu.
- C) Karagöz ile ilgili çalıştı.
- D) II. Dünya Savaşı'nda Türkiye'ye geldi.
- E) Fuat onu ilk defa kütüphanede gördü.

14. Arapça öğrenme süreciyle ilgili hangisi yanlış bilgidir? (Sayfa 109)

- A) Arapçayı öğrenmeden önce babası vefat etti.
- B) 1943'te öğrendi.
- C) 3 aylık tatilde öğrendi.
- D) Hocası doğrulamak için imtihan etti.
- E) Arapçayı Taberi Tefsiri okuyarak öğrendi.

15. Fuat Sezgin'in 17 ciltlik külliyyatının adı nedir? (Sayfa134)

- A) Arap-İslam Bilimleri Tarihi
- B) İslami Bilimler Tarihi
- C) İslam Tarihi Ansiklopedisi
- D) İslam Bilimi ve Sanat Tarihi
- E) Türk-İslam Bilimler Tarihi

16. Fuat Sezgin, hazırladığı ansiklopedinin 6. cildini kime ithaf etmiştir? (Sayfa 143)

- A) Eşi Ursula
- B) Kızı Hilal
- C) Hocası Ritter
- D) Babası Mirza
- E) Annesi Cemile

17. 1982'de Frankfurt'ta kurduğu enstitü hangisidir? (Sayfa150)

- A) Arap Dili
- B) Şark Dilleri
- C) Türk-İslam Bilimleri
- D) Arap-İslam Bilimleri
- E) Şark Bilimleri

18. Fuat Sezgin neden yurtdışına gitmek istemiştir? (Sayfa 125)

- A) İmkânlar daha iyi olduğu için
- B) 1960'ta işine son verildiği için
- C) Yönetimle anlaşmazlık yaşadığı için
- D) Öğrenciler isteksiz olduğu için
- E) Teklif aldığı için

19. Müzenin açılış tarihi, adı ve şehri hangi şıkta doğru verilmiştir? (Sayfa 185)

- A) 2008 – İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi – İstanbul
- B) 2007 – İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi – İstanbul
- C) 2006 – İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi – Ankara
- D) 2009 – İslami İlimler Tarihi Müzesi – İstanbul
- E) 2010 – İslami İlimler Tarihi Müzesi – Ankara

20. Müslümanların Amerika'yı Kolomb'dan önce keşfettiğini ispat eden harita ne zaman ve kimin emriyle hazırlanmıştır? (Sayfa 179)

- A) 9. yy. – Halife Mutasım
- B) 9. yy. – Halife Memun**
- C) 10. yy. – Harun Reşit
- D) 10. yy. – Halife Abbas
- E) 9. yy. – Harun Reşit

❖ BİLİM TARİHİNE ADANAN ÖMÜR: FUAT SEZGİN (CUMALİ SEVER) KİTABINA AİT SORULAR

1. *Bilim Tarihine Adanan Ömür* adlı kitapta Fuat Sezgin'in ülkesi, milleti ve İslam Bilim Tarihi için canla başla çalıştığına tanıklık edenler sıralanır.

Bu şahitliklerde ismi zikredilmeyen kişi/kesim hangisidir? (s.9)

- A) Herkes şahittir.
- B) Eserleri şahittir.
- C) Arkadaşları şahittir.
- D) Tarih şahittir.
- E) Dünya şahittir.

2. *Bilim Tarihine Adanan Ömür* adlı kitaba göre Fuat Sezgin'i, canhıraş bir şekilde 7/24 çalışmaya motive eden ve onu ateşleyen unsur hangisidir? (s. 10)

- A) Milletine olan sevgisi
- B) Özgürlüğüne olan düşkünlüğü
- C) Peygamber efendimizi modellemesi
- D) Kur'an'a olan bağlılığı
- E) "İki günü eşit olan ziyandadır." hadisi

3. 1960 yılında Menderes Hükümeti'ne darbe yapılarak seçimle gelen sivil hükûmet iktidardan alınarak yerine darbe hükûmeti kurulmuştur. Kurulan bu askerî/darbe hükûmetinin oluşturduğu bir komisyon marifetiyle üniversitelerdeki birçok akademisyen, "zararlı profesör" tesmiyesiyle görevlerinden el çektirilmişlerdi.

Üniversitelerden uzaklaştırılan bu hocalar, tarihe hangi adla geçtiler? (s. 14)

- A) 137'liler
- B) 147'liler
- C) 157'liler
- D) 167'liler
- E) 177'liler

4. Fuat Sezgin'in doğduğu yer, asır ve ilmî uğraş alanı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur? (s. 13)

- A) Van-19. asır-İslam Bilim Tarihi
- B) Şanlıurfa-İslam Bilim Tarihi
- C) Siirt-20. asır-İslam Tarihi
- D) Mardin-18. asır-İslam Bilim Tarihi
- E) Bitlis-19. asır-İslam Bilim Tarihi

5. Fuat sezgin, hangi çalışmasıyla “Doçentlik” ünvanını elde etti? (s. 14)

- A) Buhari'nin Sahih Hadisleri
- B) İslam Kültür Tarihi
- C) Buhari'nin Kaynakları
- D) Buhari'nin Bilimler Tarihine Katkıları
- E) Bilim Tarihi

6. Bilim Tarihi'ne büyük katkıları ve bu yoldaki mesai tanımaksızın feda ettiği çaba ve gayreti dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı tarafından ödüllendirilmiş ve 2019 yılı, Cumhurbaşkanlığı tarafından “Fuat Sezgin Yılı” olarak ilan edilmiştir.

Bu törende Sezgin'e hangi ödül verilmiştir? (s. 17)

- A) Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü
- B) Cumhurbaşkanlığı Bilim Büyük Ödülü
- C) Cumhurbaşkanlığı Kültür-Sanat ve Bilime Katkı Ödülü
- D) Cumhurbaşkanlığı Bilim-Kültür ve Sanat Büyük Ödülü
- E) Cumhurbaşkanlığı İslam Bilim Tarihi Büyük Ödülü

7. Fuat Sezgin'in, hocam derslerde “Carl Brockelman'ın yazmış olduğu beş ciltlik eserde büyük eksikliklerin olduğunu, birinin çıkıp bu eserlerin eksik ve yetersiz kalan yerlerini, yazma eserlere bakarak tamamlaması lazım” derdi, “İşte bunu ben yapacağım diyerek yola koyuldum. Ama eseri düzeltmek yerine o sahada eser yazmaya karar verdim” diye konuyu bir ders hatırası olarak anlattığı, hocasının eksik ve yetersiz bulduğu eser hangisidir? (s. 41-42)

- A) İslam Bilimleri Tarihi
- B) İslam Tarihi
- C) İslam Eserleri Tarihi
- D) İslam'ın Serüveni
- E) İslam'ın Yayılış

8. Tarihin sayfaları arasında azmin, sabrın ve kararlılığın örneği olarak anlatılır. Küçük yaşta anne ve babasını kaybetmiştir. Bir aile dostu onu medreseye yazdırır. Ancak dersler ağır gelir, dersleri anlayamaz. Gizlice medreseden kaçır. Uzun yolculuktan sonra dinlenmek için bir mağaraya sığınır. Yukarıdan damlayan suyun aşağıdaki taşta büyük bir oyuk oluşturduğunu fark eder. Su yumuşak taş serttir. Bu etkiyi, sabırla devam etmenin bir neticesi olduğuna yorar ve “kafam taştan daha sert değil ya” diyerek yolculuğunun istikametini tekrar medreseye çevirir. Nihayet dünyaya ismini yazdıran bu insan, dünya ve insanlara dokunan 100’ü aşkın eserler yazar.

Yukarıda bahsi geçen azmin, sabrın ve kararlılığın örneği kişi kimdir? (s. 46-50)

- A) İbni Batûta
- B) Battâni
- C) Piri Reis
- D) Fuat Sezgin
- E) İbni Hâcer

9. “Önemli Olan İlk Adımı Atabilmektir” başlıklı bölümde yazar Cumali Sever, Fuat Sezgin’in arkasında bıraktığı yüzlerce eser ve konferansın, attığı ilk adım olan İslam Bilimler Tarih serisinin ilk cildini yazmasına borçlu olduğunu anlatır. Tarihte bunu çok örneğinin olduğunu söyledikten sonra da Mimar Sinan’ın ilk adımı sayılabilen Kanuni Sultan Süleyman’ın bir seferi esnasında daha önce mimarların başaramadığı bir köprü inşasını 10 günde yaparak ordunun geçmesine imkân hazırladığını anlatır. Arkasından baş mimarlığa kadar yükselen başarılarının olduğunu da ekler.

Yukarıda bahsedilen köprü hangi nehir üzerine kurulmuştur? (s.63)

- A) Prut Nehri
- B) Ren Nehri
- C) Amazon Nehri
- D) Nil Nehri
- E) Tuna Nehri

10. Üstün ve başarılı çalışmaları sonucunda Almanya'nın en üst düzey yöneticisinden, Cumhurbaşkanı'ndan "Alman vatandaşı olması" teklifi gelir. Ancak Fuat Sezgin, her faninin reddedemeyeceği bu teklifi elinin tersiyle iter.

Sezgin, "Alman vatandaşı olma" teklifini, hangi gerekçeyle reddetmiştir? (s. 73)

- A) Çifte vatandaşlığı özgürlük anlayışına ters bulmuştur.
- B) Türk vatandaşlığını bırakıp Alman vatandaşı olmayı doğru bulmamıştır.
- C) Vatandaşlık düzeyinde de olsa Türk kalmak istemiştir.
- D) Hayattayken de ölümünden sonra da "Müslüman Türk âlimi" olarak anılmak istemiştir.
- E) Alman vatandaşı olmayı Müslümanlık ve Türklük şiarına uygun bulmamıştır.

11. Carl Benjamin Boyer, yer çekimi kanununu Newton'dan önce bulduğunu iddia eder. George Sarton ise onu, insanlığın tanıdığı en büyük bilim adamı olarak tarihi kayıtlara düşer.

Newton'dan 600 yıl önce yer çekimi kanunundan söz eden Müslüman bilim adamı kimdir? (s. 79)

- A) İbni Sina
- B) Farabi
- C) Gazali
- D) Cabir b. Hayyan
- E) Birûni

12. Batılı bilim adamları, Müslüman bilim adamlarının eserlerini, kendi eserleri gibi takdim ettikleri gibi alıntılardıkları eserleri de gizlemeyi tercih etmişlerdir. Ansiklopedik bir eser olan, "taşlara dair" kısmı, 12. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar Aristo'nun bir kitabı olarak tanıtılmıştır. Ancak 1928'de Holmyard adındaki bir İngiliz, Aristo'ya isnat edilen bu eserin, müslüman bir bilim adamına ait olduğunu ortaya koymuştur.

Bu bilim adamı ve eserinin doğru eşleştirilmiş hâli hangisidir? (s.80)

- A) İbni Sina-Kitabu's-Şifa
- B) Gazzali-Kimyayı Saâdet
- C) Câbir b. Hayyan-Kütübü'l-Mevâzin
- D) İbni Haldun-Mukaddime
- E) Fârâbi-Medinetü'l-Fâzıla

13. Atomun parçalanacağı fikri 18 ve 19. yüzyıllarında Batılı bilim adamları tarafından dile getirilmeye başlanmıştır. Oysa “Ne yerde ne de gökte zerre (atom) ağırlığınca bir şey Rabbi’nden gizli kalmaz. Bundan daha küçüğü ve daha büyüğü yoktur ki apaçık kitapta bulunmasın.” (Yunus 10/60) ayetinin de işareti ile 800’lü yıllarda yaşayan bir Müslüman bilim adamı yani genel kabul gören “atomun parçalanma” fikrinin dile gelmesinden tam 1000 yıl önce ifade edilmişti. Hatta Müslüman bilim adamının bu tür iddiaları ve eserleri Avrupa’yı ve dünyayı derinden etkilemişti.

Bahsi geçen bu Müslüman bilim adamı kimdir? (s. 84)

- A) el-Harizmi
- B) Câbir b. Hayyan**
- C) İbni Sîna
- D) Battâni
- E) Einstein

14. İslam tarihinde bir dönem vaki bilgenin ve bilginin ödüllendirildiği, kim bir kitap yazarak veya tercüme ederek kitap getirirse kitabın ağırlığınca altın verilmektedir. Bu uygulama neticesinde öyle bir kütüphane oluşmuştur ki dünyada eşine hemen hemen rastlanmayan bir kütüphane meydana gelmiştir.

Bu imkânı sağlayan devlet ile oluşan kütüphane eşleştirmesinde hangisi doğrudur? (s. 97)

- A) Asrı Saâdet-Ashabı Suffe
- B) Abbasiler-Beytü’l-Hikme**
- C) Emeviler-Beytü’l-Hikme
- D) Abbasiler-Bağdat Kütüphanesi
- E) Gazneliler-Nizamü’l-Mülk Kütüphanesi

15. *I. Müslümanların tarih sahnesinde ortaya koydukları başarıları göstermek*
II. Batılı bilim adamları ile doğulu bilim adamlarını karşılaştırmak
III. Müslüman bilim adamlarının yüzyıllarca gözlenen bilime katkılarını ortaya çıkarmak
IV. Batı dünyasına İslam dünyasını tanıtmak
V. Genç nesle özgüven aşılamak

Verilenlere göre Fuat Sezgin'in Almanya ve İstanbul'da "İslam Bilim Tarihi ve Teknoloji Müzesi" ile ilgili açık hedefleri hangileridir?

- A) I, III, V
B) I, IV, V
C) I, II, III, IV
D) III, IV, V
E) Yalnızca I

16. *Fuat Sezgin, İslam Bilim tarihi kaynaklarını inceleyerek Müslüman bilim adamlarının, bilime katkılarını tespit ettikten sonra, elde ettiği sonuçları makale, kitap, konferans ve müze aracılığıyla dünyaya anlatmaya çalışmıştır.*

Bu süreçte zorlandığı konu hangisidir? (s. 105)

- A) Batılı bilim adamlarının bu hakikate karşı direnmesi
B) Kaynaklara ulaşmada güçlük çekmesi
C) Ulaştığı sonuçları duyurma konusunda maddi imkansızlıklarla karşılaşması
D) Çalışmalarını duyurma konusunda ulusal ve uluslararası mevzuatı aşma sorunu yaşamaması
E) İslam medeniyetinin büyüklüğünü Batılılara anlatmaktan çok kendi insanına anlatmakta zorlanması

17. Fuat Sezgin, Müslüman bilim adamlarının bilime katkısını, onların bilimsel buluşlarını, ürettikleri teknolojiyi araştırmak ve dünyaya duyurmak için 1982 yılında Almanya Frankfurt Üniversitesine bağlı bir enstitü kurmuştur.

Bu enstitünün tam adı nedir? (s. 108)

- A) Arap İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü
- B) İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü
- C) Müslüman Bilim Adamları Tarihi Enstitüsü
- D) Bilimler Tarihi Enstitüsü
- E) Türk İslam Bilimleri tarihi Enstitüsü

18. “Fuat hocamı tarif etmek çok zor. Yanında olduğum on beş sene boyunca attığı adımları, hal ve hareketlerini dikkatle takip etmeye çalışıyordum. Hani efsaneler vardır, ejderhalarla mücadele eden insanları, kaplanlarla boğuşan yiğitleri vs. anlatırlar. Hiç inandırıcı gelmez. Herhalde diyordum kendime, bir gün hocamı anlatırken de insanlar, efsane deyip geçecekler. Çünkü hayal dünyamızı zorlayan hasletleri ancak efsanelerde anlatılan kahramanlarda bulabiliriz. Efendimiz 'in gökteki yıldızlar olarak tarif ettiği sahabelerinin hayatını okuduğumuzda ise bu kahramanların her daim var olduğunu anlıyoruz.”

Bu metinden hangisi çıkarılamaz? (s. 131)

- A) Hayal dünyamızı zorlayan hasletleri ancak efsanelerde anlatılan kahramanlarda bulabiliriz.
- B) Efsanelerde anlatılan kahramanlık hikâyeleri inandırıcı değildir.
- C) Fuat Hoca'yı tanımak çok zor.
- D) Sahabeleri, Peygamber efendimiz gökteki yıldızlara benzetmiştir.
- E) Gökteki yıldız gibi seçkin ve nitelikli insanlar da her dönem toplumlarında vardır.

19. Fuat Sezgin kendisine hedef olarak koyduğu İslam Bilim Tarihi üzerine çalışıyordu. 18 ciltlik o muhteşem eserin birinci cildini çıkarmak için büyük bir aşkla gayret ediyordu. Prof. Salih Tuğ ve birkaç kişi daha Frankfurt'a doğru yola çıkmışlardı. Seri bir şekilde yol alırken keskin bir virajda arabaları savruldu. O kaza anında büyük bir tehlike atlatmalarına rağmen kendi canını düşünmüyor, sadece ortaya çıkaracağı eserin yarım kalmasından endişe ediyordu. Asıl korktuğu canı değil,

Bilim tarihine Adanan Bir Ömür kitabına göre metnin hangisiyle tamamlanması uygundur? (s. 145-146)

- A) bagajda taşıdıkları eserleriydi.
- B) araçtaki diğer Türk bilim adamlarıydı.
- C) henüz 17 yaşındaki canından çok sevdiği kızıydı.
- D) İslam âlemine ruh taşıyacak çalışmalarıydı.
- E) çantasındaki basıma hazırladığı son kitabıydı.

20. *Fuat Sezgin, Kuveyt Üniversitesinde öğrencilere Müslüman bilim adamlarının çalışmalarını anlattığı bir konferansta bir öğrencinin “biz gençlere neler tavsiye edersiniz” sorusuna samimiyetle şu karşılığı verir:*

- 1. Dünya nimetlerinden fedakârlık yaparak yaşayabilmeyi ilke edinmelisiniz.*
- 2. En güzel şekliyle sabredebilmelisiniz.*
- 3. Allah’ın bizleri her an gördüğünü bilmek ve ona göre davranışlarımızı düzenlemek.*

Kendisinin de yaşadıklarından örnek vererek (işe giderken azık götürmesi, öğlen yemeğine 10 dakikalık zaman ayırması, peynir ekmek yemesi gibi) aslında hangi temel İslam ahlak kavramlarını vermiş oluyordu? (s.155)

- A) Zühd-Sabır-İhsan**
- B) Cihad-Sabır-İman
- C) İnfak-Tasadduk-İhsan
- D) İman-Ahlak-Cihad
- E) Takva-Cömertlik-Tevazu

Lütfen cevaplarınızı kontrol ediniz.